

## דף נד.

עין משפט א.ב.ג.

אח"ע סימן סט סעיף ה

ה ז. פירות נ"מ הם כנגד<sup>ט</sup> פדיונה ואינה יכולה לומר אי איפשי בתקנה זו<sup>י</sup>, כדי שלא תתערב בין הכותים. וכן לענין<sup>כ</sup> קבורתה וירושתה, אין שומעין לאף אחד מהם להפקיע התקנה.

עין משפט ד.

אח"ע סימן צג סעיף ה

ה ז. <sup>ל</sup> תבעה האלמנה כתובתה בבי"ד, אין לה עוד מזונות אפי' לפני הפרעון. וי"א דרק אם תבעה מעצמה אבל אם תבעה בגלל שלא נתנו לה מזונות לא הפסידה, וה"ה אם רימוה שאמרו לה פלוני רוצה לישא אותך ומכח זה תבעה כתובתה, לא הפסידה מזונותיה.

הגה: ח. <sup>מ</sup> הנשבעת על כתובתה לא הפסידה מזונות, דלא הוי זה כתביעה על הכתובה.

עין משפט ה.

אח"ע סימן צג סעיף ח

ח יא. מכרה כתובתה או משכנה אותה או עשתה אותה<sup>י</sup> אפותיקי בפני

ט. בתרא דף מ"ט ותוס' שם.

י. ועוד שגם לבעל ישנה תועלת באשה לשמשו, כ"כ הר"ן והביאו הח"מ.

כ. דהתקנה היא לטובת שניהם, ואין אחד יכול למנוע טובת השני, כ"כ הח"מ. ומשמע דירושתה מדרבנן וזו תקנה ועיין בסימן צ ס"א דכך דעת הר"ם.

ל. וכתב רש"י בפ' השולח דף ל"ה ע"א דהטעם הוא דכל זמן שהיא אלמנה ניוזנית בשביל כבודו של הנפטר, אבל בתבעה כתובתה גילתה דעתה שרצונה להנשא, כ"כ הח"מ.

מ. מהגהות אלפסי בפ' נערה. דמה שנשבעה הוא כדי שלא יפסידו יורשיה כתובתה אם תמות בהא אין מורישין שבועה, כ"כ הר"ן והביאו הח"מ.

נ. גמ' נ"ד ע"א. והיינו שעשתה הקרקע המיוחדת לה לכתובה אפותיקי לבע"ח שלה, דהוי כאילו גבתה אותה, כ"כ הח"מ.

\*\*\*\*\*  
את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחודר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477  
email: minchat.aaa@gmail.com

בי"ד מומחין או בפני ג' נאמנים, בין בחיי בעלה בין לאחר מיתתו, אין לה מזונות מהיורשים.

עין משפט וז.ז. אה"ע סימן צג סעיף ג.

ג. האלמנה<sup>ע</sup> ניזונית מנכסי היורשין כל זמן שלא תבעה כתובתה, ואין היורשין יכולים לסלקה בכתובתה, חוץ ממקום שיש מנהג שיורשין יכולים לסלק, ויכולין ביה"ד<sup>פ</sup> לתקן במקומם כך.

ד. אפי' אם לא נכתב בכתובה שתיזון מנכסיו אחר מותו, או אפי' ציוה שלא לזון אותה בשעת מיתתו, אין שומעין לו, חוץ מאם<sup>צ</sup> התנו בפירוש שלא תיזון האלמנה.

עין משפט וז.ט. אה"ע סימן צט סעיף א.

א. אלמנה וחלוצה שבאו לגבות כתובתן שמין להן<sup>ר</sup> כל בגדיהן בין של חול בין של שבת ומנכין להן, אבל גרושה שגירשה מדעתו<sup>ש</sup>

ס. בלשון הרמב"ם בין בפני בי"ד או בלא ב"ד, ומשמע אפי' שלא בעדים, וצ"ע בלשון השו"ע. כ"כ הח"מ.

ע. מכתובות במשנה נ"ב ע"ב, כאנשי ירושלים וגליל ומהרי"ף ורמב"ם.

פ. הריב"ש כתב דהתקנה היא דהזכות ביד היתומים לסלקה חוץ מג' חודשים הראשונים. כ"כ הח"מ.

צ. אם התנו בשעת נישואין פשיטא דמהני, ואם מחלה תנאי כתובתה אף אחרי הנישואין מהני ואפי' בלי קנין, כ"כ הח"מ. ואף לרמב"ם דלא מהני מחילה בעיקר הכתובה, מ"מ למזונות האלמנה מהני מחילתה.

ק. כרב בכתובות נ"ד, וחלוצה כ"כ הב"י בשם הריב"ש.

ר. והיינו בגדים שהוא עשה לה, דאם שלה הם נ"מ או צ"ב הם ותלוי אם שמו אותן בשעת הנישואין, כ"כ הח"מ.

ש. רי"ף ורא"ש ורמב"ם. ומפשט השו"ע משמע דאם יש לו טענה אדעתא דהכי לא הקנה לה, ופשט לשון הרי"ף והרא"ש והרמב"ם משמע דאפי' יש לו טענה, אין שמין לה חוץ מאלו שכופין אותו להוציאה, כ"כ הח"מ.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחודר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

בלא טענה, שמין לה<sup>ה</sup> רק בגדי שבת ויו"ט, ואין יכולים לסלקה במעות אלא נוטלת<sup>א</sup> בשוויין.

עין משפט כ.ל. חו"מ סימן רנג סעיף טז

יח. אמר תנו לפלונית מאתים זוז בנדונייתה, אין להם לתת אלא עד שתנשא ותצטרך לכך<sup>ב</sup>, ואם מתה בנתים אין ליורשיה כלום. אבל אמר תנו "ל"נדונייתה<sup>ג</sup> חייבים לתת לה מעכשיו והיוקר והזול שלה הוא, ואם מתה קודם שתנשא זכו בהם יורשיה.

הגה: ויש חולקין וסבירא להם דאם אמר ליתן להשיאה ומתה לא זכו בהם היורשים<sup>ד</sup> וכן נראה עיקר. ועיין ביור"ד סי' רנ"ג סעיף ו'.

ת. ולדעת הרא"ש ומהר"ם קנתה אפי' של רגל ושבת דאין בע"ח גובה מהם, אבל להרמב"ם בע"ח גובה מהם וא"כ לא קנתה אותם, ואם היא מוחזקת בהם, יכולה לומר קים לי כהרא"ש ומהר"ם. כ"כ הח"מ.

א. כמו שהן עכשיו בשוק ואפי' שהיו שוויין יותר, ח"מ. ובהא דאינם יכולים לסלקה כתב הריטב"א דהטעם הוא דאין בדין שיפשיטוה ערומה וטעם זה לא שייך בבגדי שבת ורגל, ומ"מ יראה שבכל בגדיה הבין כן אפי' של שבת, כ"כ הח"מ.

ב. כ"כ הריטב"א בכתובות נ"ד ע"א בשם הרשב"א. ועיין בביאורים ס"ק י"ב שחילק אם אמר תנו ר' זוז לנדוניה נותנים מיד, ואם אמר חפצים לנדוניה אז אין נותנים לה אלא כשתנשא ודלא כהשו"ע.

ג. וביאר שם הריטב"א דבכה"ג אין קפידא מצד הנותן אלא כמראה מקום ודומה לב"מ ע"ח ע"ב הנותן דינר לעני ליקח בו חלוק שרשאי לקחת בו טלית, וכאן לא קבע זמן לנתינתן, ואפי' הוציאה אותם לדברים אחרים שלא לנישואין, מה שעשתה קיים אלא שעברה על דעת המצווה, ולא קימ"ל כר"מ שם במציעא שהמעביר על דעת בעל הבית גזלן הוא.

ד. מרדכי בכתובות בפ' אע"פ סי' קע"ו, ותרומת הדשן סי' ש"נ. וד"מ באבעה"ז סי' נ"ג. ואם אחרים נותנים סיוע לבתו כדי להשיאה ומתה, חייב להחזיר לנותנים אפי' לא אמרו על מנת. ש"ך ס"ק כ"א.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלהודר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

## דף נד:

עין משפט א.

אה"ע סימן צג סעיף טז

כ. אמר הבעל לפני מיתתו<sup>ה</sup> יהיה קרקע זה למזונותיך הרי בכך ריבה לך מזונות, אבל אם אמר יהיה במזונות ב-ב' ושתקה, אין לה אלא פירות אותו קרקע בלבד אפי' אם חסר.

עין משפט ב.

אה"ע סימן פו סעיף ז

יז. אם<sup>י</sup> רוצה החתן מוסיף על עיקר כתובה, ויש דברים שדינם בהם כעיקר<sup>ז</sup>, ויש אחרים שהם חלוקים מעיקר הכתובה.

עין משפט ג.

אה"ע סימן נה סעיף ו

ז. המאיר את האשה וכתב לה כתובה, ולא כנסה לחופה, עדיין ארוסה היא ואינה נשואה, שאין הכתובה עושה נשואין; ואם מת או גירשה, גובה עיקר כתובה מבני חורין, ואינה גובה תוספת כלל, הואיל ולא כנסה. אבל אם אירס אשה ולא כתב לה כתובה, ומת או גירשה והיא ארוסה, אין לה כלום, ואפילו העיקר, שלא תקנו לה עיקר כתובה עד שתנשא או עד שיכתוב. (וי"א דארוסה יש לה כתובה) (הרא"ש והר"ן והטור), (אבל נוהגין כסברא הראשונה).

ה. בגמ' נ"ד ע"ב מקריביה דר"י. ולאחר תקנת הגאונים ה"ה אם יחד לה מטלטלין, כ"כ הח"מ.

ו. ממשנה נ"ד ע"ב, ובריש אע"פ מונה י"ד דברים למוכרת ולמוחלת וכו'. והיום ששני הצדדים משתתפים שוה בשוה בהוצאות, מן הראוי שגם בני ספרד לא יכתבו תוספת, ועכ"פ לא יכתבו תוספת מוגזמת וגדולה, כי ח"ו אם נגזר עליהם להפרד זמ"ז, דבר זה גורם לעיכובים ולדיונים מיותרים.

ז. כגון טענת בתולים דאף דנאמן לענין ק', מ"מ לתוספת חייב. ועיין בסי' קי"ז, כ"כ בח"מ.

\*\*\*\*\*  
את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלהרד שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477  
email: minchat.aaa@gmail.com

עין משפט ד.

אה"ע סימן פו סעיף ט

ט. כא. כל הפוחת משיעור כתובה שקבעו חז"ל אפי' אם התנה בשעת הקידושין, ביאתו ביאת זנות<sup>ח</sup> ואף שתנאו בטל, דכיון שהיא אינה יודעת שתנאו בטל לא סמכה דעתה לשם קידושין.

עין משפט ה.

אה"ע סימן פו סעיף ז

עיין לעיל עין משפט ב

עין משפט ו.

אה"ע סימן צג סעיף י

י. יד. מחלה או מכרה בסתם<sup>ט</sup> הרי זה כולל עיקר ותוספת.

עין משפט ז.

אה"ע סימן עז סעיף ב

ב. ג. המונע מאשתו מזונות, לרב כופין אותו להוציא, ולשמואל כופין אותו לזון ואין לו דין מורד להוסיף בכתובתה. והטור והרא"ש פסקו כרב דגם ממזונות הוי מורד.

ב. ד. האשה שמנעה מבעלה תשמיש היא הנקראת מורדת, ושואלין אותה<sup>י</sup> מדוע מרדה, אם אומרת מאסתיהו ואיני יכולה להיבעל אליו,<sup>כ</sup> אם הבעל רוצה לגרשה אין לה כתובה כלל חוץ מבלאותיה מנ"מ ונצ"ב<sup>ל</sup>, אך מה שנתן לה בעלה ואפי' במתנה מחזירה אף מנעלים שעל רגליה.

ח. ואפי' שכתובה דרבנן לרוב הפוסקים ותנאי שבממון תנאו קיים, מ"מ עשו חכמים חיזוק יותר משל תורה, ח"מ.

ט. מרמב"ן שם.

י. ודוקא בלא מבקשת כתובה כלל עם גיטה דאל"כ חיישינן שמא עיניה נתנה באחר ודינה כבעינא ליה ומצערנא ליה, והוא מב"י בשם הר"ן הביאו הרמ"א.

כ. דלא כדעת רשב"ם ורמב"ם דכופין אותו לגרשה במאיס עלי.

ל. וטבעת קידושין או כסף קידושין המהרי"ו פסק דלא תחזיר, והח"מ בסי' נ"ב כתב שם דהטעם הוא מפני שלא יאמרו קידושין תופסין באחותה.

הגה: ה. י"א מ' שמורדת הנ"ל אינה נוטלת נצ"ב אלא מה שתפסה, וי"א דאף ב' בנ"מ הדין כן דרך מה שתפסה.

ב. ו. האשה שאמרה מצערת אני אותו בגלל שקיללני או עשה עמי מריבה, שולחין לה ומזהירין אותה שאם תעמוד במרדה אפי' כתובתה ק' מנה תפסיד אותה, ואח"כ מכריזין עליה בבתי כנסיות בכל יום ב' ד' שבתות זו אחר זו שפלונית מרדה בבעלה, ואח"כ שוב שולחין לה שאם תעמדי במרדך תפסידי, לא חזרה ע' נמלכין בה ומפסידה פ' ואין לה כתובה כלל, ואין נותנים לה גט עד י"ב חודש ז' ואין לה מזונות כל י"ב חודש.

הגה: ז. מעשה ידיה במורדת זו אחרי ההכרזה וההמלכות הנ"ל שלה ק', ונוטל

מ. תשובת הר"ן מהרשב"א בב"י.

נ. והר"ן כתב דבמעות נדוני' לא מהני תפיסה, אלא תפיסה מהני רק בבלאות שהם שבח בית אביה כ"כ בח"מ. אולם הוא תמה דאינו מבין הי"א אלו, דנ"מ אף בלא תפסה ואפי' מה שביד הבעל מוציאים ממנו וכך הסיק ע"ש.

ס. י"א דאין צורך להכריז עליה ממש כל יום אלא ד' שבתות ממש, כ"כ הר"ן וכן משמעות הטור.

ע. היינו ב"ד עצמם ולא ע"י שלוחם, כ"כ הר"ן, ועוד כתב שם דד' שבתות היינו בין הפעמים כולם אפי' שהם לא רצופים, שלא תערים למרוד ג' שבתות ותפסיק ושוב תעשה כן ולא תפסיד אף פעם, ואחרים כתבו דכל שבת מורידין לה ז' מנה ואינה מפסדת כולה אלא אחר ד' שבתות רצופים, כ"כ בח"מ.

פ. והכתובה מפסידה מיד לדעת מרן השו"ע. ואין נותנים לה גט עד י"ב חודש. היינו שמבקשין ממנו שלא לגרשה עד י"ב חודש אבל אם רוצה תצא בלא כתובה לדעת הר"ן, אבל לדעת הרא"ש כל י"ב חודש אם יגרשה יתן כתובה, אפי' במאיס עלי שמוחלת לו לא הוי מחילה רק לאחר י"ב חודש וכ"ש במורדת דבעינא ליה ומצערנא ליה דנותנים לה י"ב חודש אחר ד' שבתות, ודעת הרשב"א דהא דבעינן י"ב חודש הוא רק במאיס עלי ולא במורדת כלל, ח"מ.

צ. אפי' היא מעוברת, כ"כ הרשב"א.

ק. כל זה לדעת הרא"ש והטור אבל לרמב"ם ושו"ע דאין לה כתובה בתוך י"ב חודש, א"כ אין לבעל תנאי הכתובה ואינו אוכל פירות ולא יורש ואינו חייב בקבורתה ומה שתפסה בנצ"ב, שלה, כ"כ הח"מ. ולפי"ז כיון שפדיונה כנגד פירות נ"מ א"כ בתוך י"ב חודש איכא פלוגתא אם חייב בפדיונה וה"ה ברפואה קצובה שזה מדין פדיונה, ועיין בריש סי' ע"ט ובב"ש שם.

\*\*\*\*\*  
את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלהרד שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

הבעל פירות<sup>ר</sup> כל הי"ב חודש, ואם מתה<sup>ש</sup>, בעלה יורשה.

ולפני י"ב חודש חייב בפדיונה וקבורתה, אך לאחר י"ב חודש אין לו עליה כלום וכן היא אין לה עליו דאין תנאי כתובה ואף אם מעכבה מרצונו, ולא מהני חזרה לאחר י"ב חודש. ואם רוצה לקיימה צריך כתובה אחרת.

הגה: ח. לדעת הרא"ש אם מת תוך י"ב חודש יש לה כתובה מיורשים, ואם רוצה לגרשה תוך י"ב חודש נותן לה נצ"ב וכתובתה וכל מה שכתב לה.

הגה: ט. י"א דבזמן הזה דאסור ב' נשים מכח חדר"ג או מכח השבועה והתקנה<sup>ת</sup>, אין משהין אותה י"ב חודש אם רוצה לגרשה, ואם אינה רוצה<sup>א</sup> מתירין לו לישא אחרת, אבל<sup>ב</sup> יש חולקין דאין להתיר לו<sup>ג</sup>. ולאחר י"ב חודש מגרשה אפי' בע"כ או ישא אחרת.

י. עבר ותוך י"ב חודש נשא אחרת<sup>ד</sup> אין כופין להוציא שום אחת מהם.

ר. והרלב"ח כתב דאף לאחר י"ב חודש נוטל הבעל פירות, מיהו הד"מ בשם הרא"ש כתב דלאחר י"ב חודש אינו אוכל פירות, וצ"ל דאף דהפסיד זכותו לאחר י"ב חודש בפירות מ"מ יורשה אם מתה גם אחרי י"ב חודש לפני הגט, ואולי זה מכיון שהרא"ש סובר שהבעל יורש אשתו מדאורייתא. ועיין בב"ש.

ש. והיינו קודם הגט דאין נפקעת הירושה אלא בגירושין, מרי"ף, ולכו"ע אף לאחר י"ב חודש יורשה לפני הגט.

ת. ואפשר דאף בתוך הד' שבתות אין מונעין אותו, ואם לא רוצה האשה לקבל גיטה מתירין לו מיד, כ"כ בח"מ.

א. מרדכי וראב"ן.

ב. הרשב"א, וכתב הרמ"א דכן עיקר והיינו לישא אחרת אבל להכריח אותו בע"כ לישאר י"ב חודש בלי פו"ר א"א דאם רוצה לגרשה וליתן כתובה, מחוייבת לקבל הגט אף לדעת הרא"ש, ח"מ.

ג. וכתב הרמ"א דכן נראה להורות, ומשמע דלגרשה בעל כורחה קיל טפי מלשאת אשה אחרת עליה, וכך העתיק הרמ"א בס"י קי"ט ממחר"ם פדואה ע"ש ועיין בנו"ב ס"י א'.

ד. כ"כ הח"מ.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחודר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

הגה: יא. ארוסה מורדת<sup>ה</sup>, מגרשה בע"כ או ישא אחרת.

ב. גם חולה או נדה<sup>י</sup> יש לה דין מורדת הגם שאינה ראויה לתשמיש ואפי' התחילה למרוד אחר שחלתה<sup>ז</sup>. ויש חולקין דרק אם התחילה במרידתה לפני שחלתה.

ב. יג. גם אם יש לבעלה אשה אחרת או שהוא מלח שעונתו אחת לששה חודשים, יש לה דין מורדת.

ב. יד. י"א דגם<sup>ח</sup> ליבמה שלא רצתה להתייבם, כסדר הנ"ל של מורדת עושין לה.

עין משפט זז. אה"ע סימן צג סעיף יא

יא טו. תבעה נדונייתה ונפרעה, לא הפסידה מזונותיה כיון שהשאירה עיקר כתובה. אבל תבעה עיקר ותוספת או בסתם ושיירה<sup>ט</sup> נדונייתה, הפסידה מזונותיה. וה"ה דאם תבעה סתם כתובה שזה כולל תוספת.

עין משפט טז. אה"ע סימן קטו סעיף ד.ה.

ד ו. איזוהי דת יהודית, היינו שאינה נוהגת כמנהג הצניעות שנהגו בנות ישראל. כגון יוצאת לשוק או למבוי מפולש או לחצר שרבים בוקעים

ה. בין אמרה מאיס עלי בין אמרה בעינא ומצערנא ליה.

ו. בירושלמי במחלוקת שנוי, והרמב"ם והטור והרא"ש פסקו כגמ' דידן, דיש לה דין מורדת.

ז. דיעה ראשונה היא המרדכי והחולקים דעת מוהר"ם.

ח. לרמב"ם ורי"ף דמצוות יבום קודמת, ולחולקין דמצוות חליצה קודמת אין כותבין איגרת מרד, כ"כ הח"מ ובסי' קס"ה יתבאר, וא"כ לרי"ף ורמב"ם כותבין איגרת מרד.

ט. דזה רק חוב ואין המזונות תלוי בהם, כ"כ הח"מ.

בו' וראשה פרוע, ואין עליה רדיד ככל הנשים, אע"פ ששערה מכוסה במטפחת.

היתה טוה בשוק כדרך שעושות העכו"ם הפרוצות, או שטוה בשוק ומראה זרועותיה לבני אדם, והוא שרגילה בכך<sup>ב</sup>, או הייתה משחקת עם הבחורים<sup>ל</sup>, או תובעת תשמיש בקול עד ששכנותיה שומעות אותה מדברת על ענין זה, או שהיתה מקללת אבי בעלה<sup>מ</sup> בפני בעלה, וי"א ה"ה מקללת אבי בעלה בפניו<sup>י</sup> שלא בפני בעלה, וה"ה מקללת בעלה בפניו בכל אחד מאלו תצא בלא כתובה.

ד. ז. בכל הדברים הנ"ל ביש עדים<sup>ס</sup> שהתרה בה תחילה, ועברה על התראתו, ואם אין עדים תשבע שהוא כדבריה ותיטול כתובתה, ואם

י. ואם אין שערה מכוסה במטפחת כלל, מחצר לחצר דרך מבוי שאינו מפולש, יש בו משום פריעת ראש, ובתוך חצירה אין בו משום פריעת ראש, ואם הוא אסור לכתחילה עיין בב"ח ובד"מ, ובסי' כ"א באהע"ז סתם דאין איסור פריעת ראש רק בשוק ולא בחצר. עיין בח"מ ס"ק ט'. ועיין בשו"ת יביע אומר ח"ג סי' כ"א אות ה'-י"ג. באשה שיוצאת לרה"ר וראשה פרוע בלי שרוולים יש מקום להתיר לעשות שלוש<sup>ב</sup> בין הזוג מאחר דלא שמיע להו איסורא כל כך בזמן הזה. ועוד שם באות י"ז-י"ח באשה שמחללת שבת במזיד אפי' בצינעה, או שעוברת על איסור כרת אע"פ שאינה מכשילה את בעלה רשאי בעלה להוציאה בלי כתובה כשטוען על כך באמת ובתמים מאחר שבאיסור כרת יש סכנה גם לזרעם ח"ו.

כ. הח"מ העיר דאם התרו בה אפי' בפעם אחת, ובלא התרו אפי' פעמים הרבה, ומדוע התוספת "שרגילה בכך".

ל. לאו דוקא בחורים והיינו מדברת עם כל אדם ובפרט עם רווק שאין לו אשה. ח"מ.

מ. ובגמ' אמרו אפי' בפני בן בעלה. ח"מ.

נ. לא משמע כן מפ' רש"י, ועיין בח"מ ס"ק ט"ו.

ס. ואין צריך התראה בשעת מעשה, וצ"ל שיאמר לה שאם תעשי עוד תפסידי כתובתך. וכל אלו היינו שמחמת קלקול שהיה אחר הנישואין, אבל נשים שמתחילת הנישואין היו כך עיין בסי' קי"ז. ועיין בשו"ת יביע אומר חלק ג' סי' כ"א אות י"א דכשהבעל והאשה היו חפשיים בזמן נישואיהם, ועברה על הבעל רוח טהרה וחזר בתשובה שלימה יכול לדרוש בכל תוקף מאשתו להתנהג כבנות ישראל הכשרות ואין האשה יכולה לטעון סברת וקיבלת, ואם תסרב האשה יכול לגרשה בע"כ בלי כתובה אחר התראה כדת ע"ש.

רצה לקיים אותה אח"כ אין כופין אותו להוציאה<sup>ע</sup>, מ"מ מצוה עליו שיוציאנה, ואינה יכולה לעכב עליו שלא יגרשנה, ויכול לגרשה בע"כ ואין בזה משום חדר"ג<sup>פ</sup>.

הגה: ח. אשה שמאיימת על בעלה, שרוצה להשכיר עליו כותים להורגו, או אשה שרגילה להתייחד עם כותים<sup>ז</sup>, נקראת עוברת על דת, ואחרי התראה הפסידה כתובתה.

ה ז. כל הנ"ל אין להם לא עיקר ולא תוספת ולא תנאי כתובה, אבל תיטול מה שהכניסה והוא בעין בין נצ"ב או נ"מ, ואם כלה או נגנב<sup>ק</sup> או אבד אין מוציאין ממנו. וה"ה במי שזינתה או שיוצאת משום שם רע שאיבדה עיקר ותוספת ות"כ, ונוטלת נצ"ב ונ"מ בעין, וה"ה בכל אותם ששנינו בהן תצא מזה ומזה.

ע. ואפי' יש עדים בדבר, מ"מ מצוה עליו שיוצאנה זהו דעת הראב"ד, אבל מדברי הר"ן משמע כהרשב"א דאין זה מצוה אלא רשות, כמו שאין מצוה שלא למחול על קינויו וכן משמע מלשון הרמב"ם בפ' כ"ד מה"א דין ט"ז, ופרוצה ביותר שאני דמצוה לגרשה. פ. ואם לא גירשה וחזרה להתנהג מכאן ואילך בצניעות, כדרכי הצנועות וחזרה ממעשיה הראשונים, אסור לדור עמה עד שיכתוב לה כתובה אחרת דכתובה הראשונה נמחלה שעבודה, בשעה שעברה על התראתו כ"כ הח"מ.

צ. מתרומת הדשן סי' רמ"ב.

ק. מבריתא דף ק"א בכתובות. ואפי' אבד בפשיעת הבעל פטור דפשיעה בבעלים הוא שהיא עמו במלאכתו, כמבואר בסי' פ"ה בסעיף ב'. אבל הב"ח כתב דחייב אם הוא פשע וכתב הח"מ דלא ידע כוונתו. אבל אם מכר נ"מ שלה ואכל הדמים חייב לשלם הקרן, דאין לו שייכות בקרן של נ"מ והוי כגזלן ועיין בח"מ ס"ק כ'.

\*\*\*\*\*  
את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלהודר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477  
email: minchat.aaa@gmail.com